

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 13 lutego 1982 r.

w sprawie prowadzenia ksiąg podatkowych przez podatników nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podatnicy podatku obrotowego nie będący jednostkami gospodarki uspołecznionej, z wyjątkiem określonych w § 2, są obowiązani prowadzić księgi podatkowe według ustalonych wzorów:

- 1) podatnicy wykonujący rzemiosło, z wyjątkiem określonych w pkt 2 i 6, oraz prowadzący działalność w zakresie wytwórczości ludowej i artystycznej — księgę podatkową nr 1,
- 2) podatnicy wykonujący rzemiosła: fryzjerstwo, kosmetyka, manicure i pedicure — księgę podatkową nr 2,
- 3) podatnicy wykonujący zajęcia zarobkowe, z wyjątkiem wytwórczości ludowej i artystycznej — księgę podatkową nr 3,
- 4) podatnicy wykonujący przewóz towarów — księgę podatkową nr 4,
- 5) podatnicy wykonujący przewóz osób — księgę podatkową nr 5,
- 6) podatnicy wykonujący:
 - a) rzemiosła w zakresie gospodarki komunalnej, z wyjątkiem chemicznego czyszczenia i farbowania,
 - b) rzemiosła w zakresie ochrony zdrowia, kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku,
 - c) rzemiosła zaliczone do grupy pozostałych rzemiosł nieprzemysłowych, z wyjątkiem fotografovania, wykonywania portretów z fotografii i światłokopii (wyświetlanie rysunków, planów, tekstów),

d) działalność zarobkową w zakresie różnych usług nierzemieślniczych, z wyjątkiem usług transportowych

— księgę podatkową nr 6,

- 7) podatnicy prowadzący zakłady i punkty gastronomiczne — księgę podatkową nr 7,
- 8) podatnicy wykonujący działalność zarobkową w zakresie handlu — księgę podatkową nr 8,
- 9) podatnicy prowadzący hodowlę lisów i nerek — księgę podatkową nr 9.

§ 2. Obowiązek prowadzenia ksiąg podatkowych nie dotyczy podatników, którzy:

- 1) prowadzą księgi handlowe,
- 2) z mocy szczególnych przepisów opłacają podatek obrotowy w formach zryczałtowanych lub są zwolnieni od tego podatku, chyba że przepisy te stanowią inaczej,
- 3) prowadzą na terenie gminy, bez zatrudnienia pracownika, zakłady rzemieślnicze na podstawie potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła,
- 4) wykonują usługowy przemiał, przerób i śrutowanie zbóż, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami prowadzą właściwą dokumentację przemiałową,
- 5) wykonują przewóz osób i towarów taborom konnym z użyciem nie więcej niż jednej pary koni.

§ 3. Księgi podatkowe oraz związane z ich prowadzeniem dokumenty powinny stale znajdować się w miejscu określonym jako siedziba wykonywanej działalności. W uzasadnionych wypadkach organ podatkowy właściwy w sprawie podatku obrotowego, zwany dalej „organem

podatkowym", może zezwolić na prowadzenie i przechowywanie ksiąg wraz z dokumentami w innym określonym miejscu.

§ 4. Upoważnia się organy podatkowe do zwalniania, na wniosek podatnika, ze względu na szczególne okoliczności, od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych, jak również od poszczególnych czynności z zakresu księgowości oraz zmiany terminów dokonywania tych czynności. Wniosek należy złożyć w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy, którego dotyczy, a w razie rozpoczęcia wykonywania działalności zarobkowej w ciągu roku podatkowego — w terminie siedmiu dni od rozpoczęcia jej wykonywania.

§ 5. 1. Księgi podatkowe powinny być prowadzone zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i objaśnieniami zamieszczonymi we wzorach poszczególnych ksiąg.

2. Przed rozpoczęciem zapisów księgi podatkowe powinny być przedstawione do poświadczenia organowi podatkowemu.

3. Zapisy w księgach podatkowych dotyczące zakupu surowców, materiałów i towarów handlowych powinny być dokonywane niezwłocznie po ich otrzymaniu, najpóźniej przed przekazaniem do magazynu, przerobu lub sprzedaży.

§ 6. 1. Zapisy w księgach podatkowych dotyczące wydatków za świadczenie rzeczy i usług, z wyjątkiem określonych w ust. 2, powinny być udokumentowane rachunkami odpowiadającymi warunkom określonym w odrębnych przepisach.

2. Na udokumentowanie zapisów w księgach podatkowych, dotyczących wydatków, mogą być przedstawione dowody, które określają: przy zakupie — rodzaj towaru oraz ilość i jego cenę jednostkową, a w innych wypadkach — cel wydatków oraz zaopatrzone są w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków, i dotyczą:

- 1) zakupu u rolników produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, nie przerobionych sposobem przemysłowym,
- 2) kosztów przejazdów, diet i ryczałtów za noclegi w wysokości nie przekraczającej norm obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,
- 3) kosztów transportu towarów, jeżeli zgodnie z przepisami kwity przewozowe są odbierane przy wydawaniu przesyłki, oraz kosztów korzystania z usług dorozek, wózków ręcznych i rowerowych, jak i taragarzy,
- 4) innych drobnych wydatków, które ze względu na swój rodzaj wyłączają możliwość uzyskania rachunków, do wysokości nie przekraczającej w ogólnej sumie 0,25% obrotu podlegającego podatkowi obrotowemu lub zwolnionego od tego podatku.

§ 7. 1. Podatnicy prowadzący księgi podatkowe, z wyjątkiem ksiąg nr 2, 3 i 6, obowiązani są przed zaprowadzeniem ksiąg i na dzień 31 grudnia każdego roku podatkowego, a także w razie zmiany osoby podatnika (wspólnika) lub zakończenia działalności zarobkowej, sporządzić z natury spis remanentu surowców, materiałów, półwyrobów, wyrobów gotowych, towarów handlowych, braków i odpadków. O zamiarze spisu remanentu w innym terminie niż na dzień 31 grudnia podatnicy obowiązani są zawiadomić organ podatkowy w terminie tygodniowym przed datą sporządzenia tego spisu.

2. Remanent powinien być wyceniony najpóźniej w terminie przewidzianym do złożenia zeznania podatkowego. Remanent nabytych surowców, materiałów, półwyrobów i towarów handlowych wycenia się według kosztów nabycia albo według ceny rynkowej z dnia sporządzenia spisu, jeżeli cena ta jest niższa od kosztów nabycia; remanent półwyrobów, wyrobów gotowych i braków własnej produkcji wycenia się według kosztu wytworzenia, a odpadków — w wartości jednego złotego.

3. Remanent powinien być wpisany do księgi podatkowej według poszczególnych rodzajów jego składników. Remanent może być wpisany do księgi podatkowej w jednej pozycji (sumie), jeżeli na podstawie spisu remanentu zostało sporządzone szczegółowe zestawienie poszczególnych jego składników. Zestawienie to powinno być złożone organowi podatkowemu wraz z księgą podatkową przy zeznaniu o wysokości obrotu.

§ 8. 1. Podatnicy prowadzący księgi podatkowe nr 1, 7 i 8 obowiązani są prowadzić kontrolę ilościową przychodu surowców, materiałów, półwyrobów, wyrobów gotowych, towarów handlowych, braków i odpadków, odrębnie dla każdego rodzaju, grup rodzajowych i gatunków:

- 1) jeżeli obrót w poprzednim roku przekroczył kwotę 2.400.000 zł:
 - a) od początku danego roku — w razie gdy obrót za rok poprzedni wynika z zeznania, deklaracji lub księgowości podatnika bądź z bezspornych dowodów innego rodzaju,
 - b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po doręczeniu ostatecznej decyzji w sprawie wymiaru podatku obrotowego — w razie gdy obrót za rok poprzedni został ustalony tą decyzją;
- 2) jeżeli obrót w poprzednim roku podatkowym nie przekroczył kwoty 2.400.000 zł:
 - a) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym osiągnięty w danym roku obrót przekroczył kwotę 2.400.000 zł — w razie gdy wysokość tego obrotu wynika z zeznania, deklaracji lub księgowości podatnika bądź z bezspornych dowodów innego rodzaju,
 - b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po doręczeniu ostatecznej decyzji w sprawie wymiaru zaliczek na podatek obrotowy — w razie gdy obrót w wysokości przekraczającej 2.400.000 zł za część roku został ustalony tą decyzją;
- 3) jeżeli podatnik rozpoczął wykonywanie działalności zarobkowej w ciągu roku podatkowego:
 - a) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym obrót za część roku podatkowego przekroczył kwotę stanowiącą iloczyn kwoty 200.000 zł przez liczbę miesięcy łącznie z miesiącem, w którym podatnik rozpoczął wykonywanie działalności, do końca roku podatkowego — w razie gdy wysokość tego obrotu wynika z zeznania, deklaracji lub księgowości podatnika bądź z bezspornych dowodów innego rodzaju,
 - b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po doręczeniu ostatecznej decyzji w sprawie wymiaru zaliczek na podatek obrotowy — w razie gdy obrót przekracza kwotę obliczoną w sposób określony pod lit. a).

2. Zaprowadzenie kontroli ilościowej w wypadkach, o których mowa w ust. 1, powinno być poprzedzone sporządzeniem ilościowego spisu remanentu.

3. Obowiązek prowadzenia kontroli ilościowej nie dotyczy podatników wykonujących działalność w zakresie rzemiosła piekarstwo, którzy stosownie do odrębnych przepisów obowiązani są prowadzić ksiązkę wypieku.

§ 9. 1. Zapisy w kontroli ilościowej powinny być dokonywane bezzwłocznie, z powołaniem się na dowód zapisu.

2. Bieżącą kontrolą ilościową można nie obejmować przychodu półwyrobów własnej produkcji, gdy biorą one nieprzerwany udział w następnych fazach procesu produkcyjnego w danym przedsiębiorstwie, a w zakładach i punktach gastronomicznych — również potraw, przypraw i napojów, sporządzanych we własnym zakresie.

Jednak na koniec roku należy te półwyroby i wyroby objąć kontrolą ilościową.

3. Kontrolą ilościową można także nie obejmować materiałów pomocniczych, gdy ich koszt łączny nie przekracza 1% kosztu materiałów podstawowych zużytych do wytwarzania.

§ 10. Wniosek, o którym mowa w § 4, w sprawie prowadzenia ksiąg podatkowych w 1982 r. przez podatników wykonujących działalność zarobkową w dniu wejścia w życie rozporządzenia, może być złożony w terminie do dnia 15 marca 1982 r.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 1982 r.

Minister Finansów: M. Kizak